

Jeremia 14:7-9

1 dat Jeremia bidt

2 hoe Jeremia bidt

3 wat Jeremia bidt

Gemeente, doopouders,

Gaat u dat in één dienst doen? Vroegen sommigen mij. Opening winterwerk en dopen. Blijkbaar proefde iemand daar een groot verschil tussen. Maar is het niet zo dat de opvoeding in het gezin en het winterwerk in de gemeente in één lijn liggen? Beide staan op de bodem van Gods verbond. Gods verbond is de basis voor het gezin en voor de gemeente. Dat Hij gezinnen en de gemeente draagt in de trouw van Zijn verbond. En dat op die bodem van Gods verbond Gods roeping tot ons komt. Gods roeping voor de opvoeding van onze kinderen. En de eerste verbinding is dat het werk in de gemeente, en ook het onderwijs op de christelijke scholen, daar behulpzaam bij is. En de tweede verbinding is dat ouders staan temidden van hun gezin. En dan staat het gezin temidden van de gemeente. En de gemeente staat temidden van de samenleving in familie, dorp en cultuur.

Geroepen om al een Jeremia onze plaats in te nemen. Zoals Jeremia stond in de samenleving van zijn dagen, zo zijn wij geroepen als gemeente te staan in onze samenleving, als gezin in onze gemeente, als ouders in ons gezin. Geroepen door de HEERE om, weet u het nog, af te breken en te verstoren en te verderven en uit te rukken, ook om te bouwen en te planten. Heel duidelijk dus met twee klanken: wet en Evangelie, gericht en genade, zonde en vergeving, oordeel en zegen. Dat is een hele roeping om zo in de samenleving te staan. Tussen collega's, klasgenoten, familieleden en beide aspecten te laten doorklinken. Dat is een hele roeping om zo in de gemeente te staan op club en jv, als ambtsdrager op huisbezoek: allebei die noties naar voren te laten komen.

Dat is een hele roeping om zo in je gezin te staan: in eerlijkheid en liefde het te hebben over hel en hemel, vloek en zegen. Heel wat om dat niet af te vijlen en af te zwakken, niet weg te drukken en te verzwijgen. Maar die roeping hebben we, in de samenleving, in de gemeente, in het gezin.

Opdat zij het oordeel zullen ontvluchten in Christus door bekering. Dat is de reden, dat is het doel. Opdat zij het oordeel door bekering zullen ontvluchten in Christus. Je voedt je kinderen maar niet op om er zelf van te kunnen genieten, de kinderclub is geen kinderopvang om ze bezig te houden, een gesprek met je collega is niet om zelf goede sier mee te maken, het gaat hierom: zij zullen omkomen, eeuwig omkomen, tenzij zij vluchten uit stad verderf naar het kruis. Onder die hoogspanning staat het wat wij doen in de opvoeding, in de gemeente, in de samenleving.

Dezelfde hoogspanning waaronder Jeremia zijn roeping deed en te doen

had.

1 dat Jeremia bidt

En we kennen Jeremia als de man die in Gods kracht jarenlang die roeping heeft vervuld. Maar we kwamen hem ook tegen als de man die een man van gebed is geweest. Zo ook vanmorgen. Opnieuw bidt hij voor zijn werk, zijn roeping, om vrucht om zegen. En hoe belangrijk dat is dat heeft Spurgeon ons geleerd met de hamer en de beitel. Kijk, zegt Spurgeon: de beitel is ons werk, onze inspanning. Maar de hamer is ons gebed. En wat is een beitel zonder hamer? Als je de beitel tegen een plaat houdt, maar je gebruikt de hamer niet, dan maakt die beitel nooit een indruk in die plaat. De hamer slaat de beitel erin zodat hij een indruk achterlaat. Wat is opvoeding, winterwerk, getuigenis zonder de hamer van het gebed? Dat zal nooit indruk achterlaten, laat staan meer dan dat, bekering. Gebruik de hamer van het gebed.

Kijk, daarbij is het gevaar dat wij eerst met goede moed en ijver gaan beginnen. In gezin en gemeente en samenleving. En als het dan niet lijkt of blijkt te lukken, geen resultaat heeft, dan gaan we van lieverlee bidden. We proberen eerst zonder, en als dat niet lukt, gaan we nog bidden. Maar wij hebben van tevoren te weten dat alles wat in gezin, gemeente en samenleving gebeurt zonder gebed alleen een beitel is, een machteloze, invloedloze beitel. Bidden is maar niet voor als het anders niet lukt, maar bidden is de dagelijkse hamerslag op de beitel van onze inspanning.

Doopouders, hebt u daar al tijd voor ingeruimd? Kijk, als je een kindje mag ontvangen, een eerste, derde of vierde kindje, staat alles op zijn kop. Je moet weer een heel nieuw ritme krijgen en vinden. Want zo'n kindje slokt heel wat tijd en aandacht op. Daar moet je je schema wel aan aanpassen. Je tijd opnieuw indelen, van elke dag, van elke week. Hebt u vaders en moeders, ook tijd voor gebed in geruimd elke dag? Dat kwartiertje om voor uw gezin te bidden? Waar haalt u dat vandaan? Of probeer je alles een plek te geven: opvoeding, werk, hobby, familiebezoek, tijd voor jezelf, maar het gebed heeft geen vaste plaats gekregen?

Gemeente, als het winterwerk begint, als we de beitel ter hand nemen op club, koor, jv, catechese, kring, vereniging, huisbezoek, waar is de hamer? Kijk, globaal gezegd zou je tegen sommigen willen zeggen: doe is wat meer, kun je nou echt niet meer doen in de gemeente, in Gods Koninkrijk? Is het nou echt alleen je werk, bijklussen, cursus, verbouwing van het huis, hobby en vrije tijd, en in de gemeente doe je eigenlijk niks.... Kunt u dat verantwoorden? Tegen alles wat in de gemeente is en gevraagd word zeg je: nee hoor geen tijd. Meestal zeg je er dan bij: later,

als dit of dat voorbij is, dan misschien. Maar dat zei je 5 jaar geleden ook al. Kun je dat nou echt verantwoorden?

En tegen anderen zou je moeten zeggen: doe nou eens wat minder, wat minder in de gemeente, wat minder in Gods Koninkrijk. Want als je er niet voor bidden kan, als je zonder gebed naar de avond moet om leiding te geven, zonder gebed naar de kring of vereniging moet, op huisbezoek gaat, doe nou eens wat minder, stoot nou eens wat dingen af. Want zonder gebed doet die beitel van je arbeid écht niks! Doe nou eens zo veel en niet meer als je goed en vurig biddend voor kunt bereiden. Meer hoeft niet meer mag niet.

Jeremia bidt. Hij hamert op de beitel van zijn roeping. En dat is wat, want we hebben al gehoord dat dat volk hem nou niet zo netjes behandelde. Ze konden hem wel wat doen! En ze hebben hem veracht en bespot, gevangen laten nemen en hij had wat hun betreft ter dood gebracht mogen worden. Ze liepen weg als hij weer eens wil beginnen. En toch: Jeremia bidt!

Ja, je krijgt soms heel wat te verstouwen als ouders, als leidinggevend, als ambtsdragers, als christen in de samenleving. Wat je zeer doet, waarmee ze je krenken en het bloed onder je nagels vandaan halen. Waardoor het lijkt dat het toch geen zin heeft, toch allemaal vergeefs geweest is. Om dat vol te houden, heb je gebed nodig. Gebed voor degenen die je pijn doen. Of zegt u, denk je bij jezelf: ik bid niet meer, of je bent zo kwaad dat je niet meer bidden kunt. Kijk eens naar de Heere Jezus. Toen Hij gekruisigd werd, na 3 jaar trouwe arbeid veroordeeld en aan het kruis genageld, en ze de spijkers door Zijn handen en voeten sloegen: Hij bad: Vader vergeef het hun. Vader geef ze nog tijd, tijd van bekering, voltrek Uw vonnis niet direct, maar geef ze nog tijd. Hij bad het voor die Hem kruisigden. Ook voor u. En u zou niet bidden voor die het u moeilijk maken? U zou zeggen: ik hou ermee op, ze verdienen het niet meer en ik doe het niet langer? Terwijl Jezus u vanaf het kruis aankijkt en zegt: Ik bad toch ook voor u, toen u Mij nog niet kende en u Mij tartte en kwetste met uw zonden? Bidden voor anderen leer je van Hem. Bidden voor degenen die je roept tot de HEERE, leer je van Christus. Dicht bij Hem druppelt Zijn voorbede neer in je hart. En je kunt het niet laten om voor ze te bidden.

2 hoe Jeremia bidt

Er zijn dingen die je stil kunnen zetten, aan het denken zetten. Zo was het voor Jeremia met die droogte. Enorme droogte teisterde het land, het vee en de gewassen. En daarmee deed God Zijn ongenoegen voelen. Daarmee liet God merken: waarom hebt u niet naar Mij gehoord? Waarom

hebt u niet naar Mijn profeet geluisterd?

Het gevaar is dat we aan de opvoeding beginnen, aan het winterwerk beginnen met een verkeerde houding. Met een houding dat wij ons best doen en gaan doen en dat de HEERE eigenlijk Zijn zegen hoort te geven. Wij geven er toch onze krachten voor en doen ons best voor Zijn zaak, dus ja dan hoort Hij dat toch eigenlijk te zegenen. We denken dat wij blanco beginnen zeg maar.

Zo kan het je enorm aan het denken zetten als je kind een verkeerde kant op gaat, een weg van Gods dienst vandaan. Dat je je wel honderd keer afvraagt: wat hebben we verkeerd gedaan? En als het in de gemeente allemaal minder wordt, dat je je afvraagt: waar komt het door, waar ligt het aan? Dat is altijd goed om je dat af te vragen. HEERE, ontdek ons aan onze zonden. Maar het gevaar is dat als het allemaal best aardig gaat, je gezin gaat keurig mee en wandelt in het spoor, de gemeente en het gemeenteleven gaat goed en geeft reden tot dankbaarheid, het gevaar is dat je dan aan die vragen voorbijleeft. Dat je dan denkt dat je het best aardig hebt gedaan. Maar vraag het je ook dan eens af: wie zijn wij voor de HEERE geweest? Persoonlijk en als gezin en gemeente?

Dan krijg je een andere houding. De houding van Jeremia's gebed. Hoe hij bidt. Hij heeft het over onze ongerechtigheden, onze afkeringen, onze zonden. Ongerechtigheden: afbuigingen, ontrouw. De ene keer doe je wat God vraagt, de andere keer niet. Ontrouw dus. Is dat erg, dat je af en toe eens niet doet wat de HEERE vraagt? Als een man die meestal bij zijn vrouw slaapt en af en toe bij een ander.... Ontrouw aan de HEERE, daar en daar en toen en toen.... Onze afkeringen. Afkeren van God. God, Die zo goed is, ons Zijn verbond en woorden geeft om ons aan Zich te laten kleven. Maar wij rukken ons los, los van Zijn gezag, Zijn trouw, Zijn woord, Zijn zorg. Losrukken, weg van God en heil, op weg naar verderf en ondergang. Keer op keer. Wij hebben gezondigd. Al zo vaak teruggeroepen, al zo vaak Zijn stem gehoord, maar er niet aan beantwoord. Nog steeds onbekeerd. Niet tot ons doel gekomen, waardig wegenomen te worden, recht van leven verspeeld. Verdiend is HEERE, dat U ons verlaat, versmaad, Uw dienst wegneemt, Uw verbond verbreekt.

Kijk eens rond in uw gezin, familie, in de gemeente, in de samenleving. Ja en dan zegt Jeremia niet hun, hun, zij, zij, maar wij en ik. Hij sluit er zichzelf bij in. Want het komt ook door mijn gebrek aan gebed en bewogenheid. Ik sta er schuldig aan. En wat ik bij anderen zie aan de buitenkant, dat komt me niet vreemd voor als ik mijn hart kijk. Of terugdenk aan hoe ik vroeger heb geleefd en gedacht.... Ik ben één pot nat met hen.

Als u bidt voor uw gezin, voor de gemeente, voor je club of vereniging, voor land en volk, valt dan ook alle grond onder de voeten weg? Of moet de HEERE zeggen: uw gebed is Mij een gruwel. U nadert tot Mij met de lippen, maar niet met het hart? Maar wat dan? Als je met je gebed geen grond onder de voeten hebt, dan zak je toch weg? ja, ware het niet, ware het niet dat er een koord uit de hemel hangt boven je. Een koord om aan te grijpen. Hoor maar, 'om Uws Naams wil, want wij zijn naar Uw Naam genoemd.' Dat is vanmorgen bevestigd. Dat Hadassa, Julian en Lenn naar Gods Naam genoemd zijn. Toen de heilige Doop bediend werd. God heeft Zijn Naam verbonden aan hun naam en leven. God sprak en heeft bevestigd: je bent Mijn verbondskind. Naar Mijn Naam genoemd. En daar horen we de Bijbelse gelovigen op pleiten. Mozes als het volk met gouden kalf gezondigd heeft: spaar het om Uws Naam wil. Jozua als Israel bij Ai verloren heeft: doe het om Uws Naams wil. In de Psalmen zingen wij het vaak: schenk mij om uws Naams wil leven. Wil mij uw Naam ter eer al mijn euveldaan vergeven. HEERE, dat is toch tot Uw eer. Als ons gezin U kent en dient. Als de Gemeente groeit en bloeit in aantal, godsvrucht, levensheiliging. Zoals een tuinman die ergens een tuin heeft aangelegd en een groot bord erbij heeft gezet van zijn naam. Als die tuin er verlaten bijligt, steeds kleiner wordt want overwoekerd door begroeiing uit de sloot en onkruid, dan tast dat zijn goeie naam aan. Dat wil hij niet. Dat stuk grond is juist een visitekaartje voor zijn naam en bedrijf. Kijk, God heeft Zijn Naam aan jullie gezin en onze gemeente verbonden. Een bord op jullie huis en op de kerk gezet: Van de HEERE, Israels Verwachting. O HEERE, het is toch tot Uw eer, eer van Uw Naam als ons gezin U kent en met U leeft. Het is toch Uw eer als onze gemeente groeit en bloeit. Als Uw volk Israel U leert kennen. En ook persoonlijk: geen grond onder de voeten, niets verdiend, alles verzondigd, en dan....? HEERE, om Uws Naams wil. Niets in mij is het waard, maar Uw Naam. Daar hangt dat koord uit de hemel. En de Heilige Geest leert het aangrijpen. Reddeloos in mezelf, maar om Zijns Naams wil is er verwachting. En als alle grond onder je voeten wegvalt, wat blijft je dan anders over? Wat anders dan dat koord van Zijn Naam? Voor jezelf, voor je hele gezin, je hele nageslacht. Voor de gemeente en de kerk van Nederland.

De HEERE zal nooit zeggen: je hebt Mijn Naam teveel aangegrepen. Zal Hij niet moeten zeggen: waarom deed je het niet meer, niet vurigere, hoopvoller, trouwer. Hier hangt dat koord. Grijp het toch aan en er is hoop, verwachting.

3 wat Jeremia bidt

Wat bidt Jeremia? We horen hem dan bidden. O HEERE doe het! Kort maar krachtig. Doe het! Wat dan? Nou, maak Uw beloften waar. Dat wat in Uw verbond ligt opgesloten, maak dat waar, vervul dat. We hoorden dat vanmorgen weer: de beloften van de Vader, Die zal verzorgen tot Zijn eer. Van de Zoon, Die zal verlossen uit de macht van de duivel en de zondeschild. Van de Heilige Geest, Die zal vernieuwen en gelovig Jezus doen toeëigenen. HEERE, maak dat waar! Vervul het! Dat bidt Jeremia. Hij laat zijn gebed dus niet afhangen van wat hij denkt dat nog mogelijk is. Dat hij om zich heen kijkt in land en volk en dan zich probeert in te denken, wat zou er nog kunnen, wat is nog haalbaar, wat is reëel en redelijk om om te vragen. Nee, hij laat zijn gebed niet afhangen van wat hij voor mogelijk houdt, maar van wat God beloofd heeft. Het plafond van ons gebed hoeft niet te liggen daar waar onze voorstelling nog net bij kan, maar daar waar Gods beloften inzetten. Bid dat dan voor jezelf, je gezin, gemeente, land en volk en Israel.

En dan horen we hem bidden, o HEERE! Doe het. Want als wij ervoor moeten zorgen, dan lukt het nooit. Als wij ons gezin in het spoor moeten krijgen of houden is het onbegonnen werk. Als wij onze gemeente en kerk moeten laten groeien en toenemen, dan is het verloren, als ik mijn leven moet redden en tot geloof laten komen en U laten dienen, dan lukt het nooit. O HEERE! Die Naam is ahw een handvat. Als op een pan waar een deksel op zit. Die krijg je niet open, daar krijg je je vingers niet tussen. Maar er zit een handvat aan. Daaraan vind je grip en houvast. Gods hemel zit dicht. Dichtgevalen door onze schuld en onmogelijkheid. Daar krijg je je vingers niet tussen en achter. Maar er zit een handvat op. Het handvat van Zijn Naam en verbond. Daaraan kun je grip en houvast hebben. O HEERE, doe het, want als U het niet doet, dan is het verloren, dan zinkt alles weg, dan is het hopeloos en reddeloos, o HEERE!

En dan krijgt Jeremia vrijmoedigheid. Grote vrijmoedigheid. Hij stelt de HEERE 3 vragen. Waarom zoudt Gij zijn als een vreemdeling, als een reiziger, als een versagd man die niet verlossen kan? Een vreemdeling, iemand die hierheen gekomen is, maar zijn vaderland is ergens anders en zijn gezin ook. Iemand die bijv voor studie of stage in Nederland is gekomen voor een half jaar, maar zijn vrouw en gezin zijn nog in Japan, die wil graag weer terug, en als het binnen het half jaar kan nog liever. Een reiziger, iemand die op vakantie een paar dagen verblijft in Amsterdam, maar nog meer wil zien van Nederland en weer verder wil. HEERE, waarom zou U zou zijn? Als Iemand die even is komen wonen onder ons met Uw Geest, maar Die weer weg wil? Dat is toch niet tot Uw eer en tot eer van Uw Naam?

HEERE, waarom zou U zijn als een verbijsterd man, die zich overvallen voelt en daarom de kluts kwijt is en niet accuraat optreden en vechten kan? HEERE, dat kan toch niet? Dat U krachteloos en machteloos toeziet maar niets doet? Laat dat toch niet gebeuren, laat die schijn toch niet gewekt worden.

Jeremia heeft gelijk gekregen. De HEERE is gekomen in Zijn Zoon, niet als Vreemdeling of Reiziger, maar als onzer één, helemaal ons gelijk geworden. In onze huid gekropen en gestorven. Immanuel, God met ons. Hij heeft Zijn Geest gegeven om te wonen in Zijn gemeente. En Jezus is opgestaan uit de doden, de sterke Held, Die overwon, Die alle macht heeft in hemel en op aarde. Grote dingen mogen van Hem verwacht worden. Hij is Immanuel, Die ons gelijk geworden is, uitgenomen de zonde. De medelijdende Hogepriester om ons te hulp te komen in tijden van nood. Om in tijden van nood juist hulp te bieden. En de Opgestane, Die alle macht heeft en alle bevoegdheid om hemelse schatten uit te delen en alle macht om satans terug te trekken en te kortwieken in zijn invloed. Zou je dan geen hoop ontvangen, ziende op Hem? Ziende op deze Koning van de Kerk. God van het verbond?

Zo bidt Jeremia. En wij weten het. Hij heeft niet alleen voor zichzelf in stilte gebeden, maar ook zo, dat het opgeschreven is, mensen mochten het weten dat hij voor hen bad en hoe en wat. Waarom ook niet? je kinderen mogen toch wel weten dat je als vader, als moeder voor ze bidt? De kinderen van de club toch ook dat je als leiding voor hen bidt? Waarom niet hardop gebeden? Dat kinderen en anderen mogen horen hoe je ook zelf schuld belijdt, Gods Naam aangrijpt, en Hem aanroept. Uw kinderen weten toch wel wat u het zwaarste weegt voor hen?

Je bent gezegende als je zulke ouders, grootouders hebt. Die zo voor je bidden. Vraag er ook maar om. Waarom ook niet? Als je zelf ergens mee zit, heerlijk als je vragen kunt aan je vader/moeder: wilt u ervoor bidden voor me. Rijk als een gezin zulke ouders heeft, een gemeente zulke ambtsdragers, een land zulke gelovigen. Als Jeremia. En toch: Jeremia kon bidden voor het volk. Meer niet. Rijk als je een Jeremia hebt die voor je bidt. Maar veel rijker als je de Heere Jezus hebt Die voor je bidt. Die bidt met Zijn volbracht werk in Zijn handen. Vader, bewaar ze in Uw Naam. Vader Ik wil dat zij ook zijn waar Ik ben. Daar Hij altijd leeft om voor de Zijnen te bidden. Heere Jezus, bidt Gij voor mijn kinderen, bid Gij voor mij.

Amen